

Stenografični zapisnik

druge seje

deželnega zbora kranjskega

v Ljubljani

dné 9. januvarija 1894.

Nazoči: Prvosednik: deželni glavar Oton Detela. — Zastopnik c. kr. vlade: deželni predsednik baron Viktor Hein in c. kr. okrajni komisar vitez Viljem Laschan. — Vsi članovi razun: ekscelenca knezoškof dr. Jakob Missia, Janko Kersnik, Matevž Lavrenčič, Janez Mesar, ekscelenca baron Josip Schwegel, Luka Svetec. — Zapisnikar: Deželni tajnik Josip Pfeifer.

Dnevni red:

1. Branje zapisnika I. deželno-zborske seje dné 28. decembra 1893.
2. Naznanila deželno-zborskega predsedstva.
3. Priloga 33. Poročilo deželnega odbora gledé pokritja stavbinskih stroškov za novo bolnico v Ljubljani.
4. Ustno poročilo finančnega odseka o računskem sklepu normalno-šolskega zaklada za leto 1892. (k prilogi 1.).
5. Ustno poročilo finančnega odseka o gospodarjenji s kranjskim učiteljskim pokojninskim zakladom za leto 1892. (k prilogi 2.).
6. Ustno poročilo finančnega odseka o proračunu zaklada učiteljskih pokojnin za leto 1894. (k prilogi 4.) in o prošnjah:
 - a) učiteljske udove Marjete Junc za podaljšanje in zvišanje miloščine;
 - b) učiteljske udove Magdalene Venedig za podaljšanje miloščine;
 - c) učiteljske udove Helene Bevk za dovolitev vzgojnine njeni hčeri;
 - d) učiteljske udove Franciške Pibernik za dovolitev pokojnine;
 - e) pomočnega učitelja Matije Hitija za dovolitev pokojnine;
 - f) bivšega učitelja Mateja Prašnikarja za podaljšanje miloščine;
 - g) učiteljske udove Magdalene Kratochwill za podaljšanje miloščine;
 - h) učitelja Petra Cebina za zvišanje pokojnine.
7. Ustno poročilo finančnega odseka o računskem sklepu gledališkega zaklada za leto 1892. (k prilogi 19.).
8. Ustno poročilo finančnega odseka o proračunu gledališkega zaklada za leto 1894. (k prilogi 20.) in o prošnji dramatičnega društva v Ljubljani za podporo 2500 gld. iz skupila za lože.
9. Ustno poročilo finančnega odseka o ustanovnih zakladov računskih sklepov za leto 1892. in o proračunih za leto 1894. (k prilogi 15.) in o prošnjah:

Stenographischer Bericht

der zweiten Sitzung

des kranjschen Landtages

in Laibach

am 9. Jänner 1894.

Anwesende: Vorsitzender: Landeshauptmann Otto Detela. — Vertreter der k. k. Regierung: Landespräsident Victor Baron Hein und k. k. Bezirkscommissär Wilhelm Ritter v. Laschan. — Sämmtliche Mitglieder, mit Ausnahme von: Se. Excellenz Fürstbischof Dr. Jakob Missia, Janko Kersnik, Matthäus Lavrenčič, Johann Mesar, Se. Excellenz Josef Baron Schwegel, Lucas Svetec. — Schriftführer: Landessecretär Josef Pfeifer.

Tagesordnung:

1. Lesung des Protokolls der I. Landtagsitzung vom 28. December 1893.
2. Mittheilungen des Landtagspräsidiums.
3. Beilage 33. Bericht des Landesausschusses betreffend die Bedeckung der Baukosten für das neue Krankenhaus in Laibach.
4. Mündlicher Bericht des Finanzausschusses über den Rechnungsabschluss des Normalschulfondes für das Jahr 1892 (zur Beilage 1).
5. Mündlicher Bericht des Finanzausschusses über den Gebärungs-Ausweis des kranjschen Volksschullehrer-Pensionsfondes für das Jahr 1892 (zur Beilage 2).
6. Mündlicher Bericht des Finanzausschusses über den Voranschlag des Lehrerpensionsfondes für das Jahr 1894 (zur Beilage 4) und über die Petitionen:
 - a) der Lehrerswitwe Margaretha Junc um Verlängerung und Erhöhung der Gnadengabe;
 - b) der Lehrerswitwe Magdalena Venedig um Verlängerung der Gnadengabe;
 - c) der Lehrerswitwe Helena Bevk um einen Erziehungsbeitrag für ihre Tochter;
 - d) der Lehrerswitwe Franciska Pibernik um Bewilligung einer Gnadepension;
 - e) des Aushilfslehrers Mathias Hiti um Bewilligung einer Gnadepension;
 - f) des gewesenen Schullehrers Matthäus Prašnikar um Verlängerung der Gnadengabe;
 - g) der Lehrerswitwe Magdalena Kratochwill um Verlängerung der Gnadengabe;
 - h) des Lehrers Peter Cebin um Pensionserhöhung.
7. Mündlicher Bericht des Finanzausschusses über den Rechnungsabschluss des Theaterfondes für das Jahr 1892 (zur Beilage 19).
8. Mündlicher Bericht des Finanzausschusses über den Voranschlag des Theaterfondes für das Jahr 1894 (zur Beilage 20) und über die Petition des dramatischen Vereines in Laibach um Bewilligung einer Subvention von 2500 fl. aus dem Logen-Pachterlöse.
9. Mündlicher Bericht des Finanzausschusses über die Rechnungsabschlüsse der Stiftungsfonde für das Jahr 1892 und die Voranschläge für das Jahr 1894 (zur Beilage 15) und über die Petitionen:

- a) vodstva Lichtenthurnove dekliške sirotišnice v Ljubljani za podporo za nakup šolskih učil;
 - b) vodstva Lichtenthurnove dekliške sirotišnice v Ljubljani za zgradbo novega šolskega poslopja.
10. Ustno poročilo finančnega odseka o računskem sklepu deželno-kulturnega zaklada za leto 1892. (k prilogi 22.).
 11. Ustno poročilo finančnega odseka o proračunu deželno-kulturnega zaklada za leto 1894. (k prilogi 23.).
 12. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji podobčinskega zastopa v Bezuljaku pri Cerknici za podporo za napravo vodovoda.

Seja se začne ob 10. uri 30 minut dopoldne.

- a) der Leitung der Lichtenthurn'schen Mädchen-Waisenanstalt in Laibach um Subvention behufs Anschaffung von Lehrmitteln;
 - b) der Leitung der Lichtenthurn'schen Mädchen-Waisenanstalt in Laibach um Subvention für den Bau eines neuen Schulgebäudes.
10. Mündlicher Bericht des Landesauschusses über den Rechnungsabschluss des Landesculturfondes für das Jahr 1892 (zur Beilage 22).
 11. Mündlicher Bericht des Finanzausschusses über das Präliminare des Landesculturfondes für das Jahr 1894 (zur Beilage 23).
 12. Mündlicher Bericht des Finanzausschusses über die Petition der Untergemeinde Bezulak bei Cirknitz um Subvention für die Herstellung der Wasserleitung.

Beginn der Sitzung um 10 Uhr 30 Minuten vormittags.

Deželni glavar:

Potrujem sklepčnost visoke zbornice in otvarjam sejo. Gospoda tajnika naprosim, da prečita zapisnik zadnje seje.

1. Branje zapisnika I. deželno-zborske seje dné 28. decembra 1893.

1. Lesung des Protokolls der I. Landtagsſitzung vom 28. December 1893.

Tajnik Pfeifer

(bere zapisnik I. seje v slovenskem jeziku — liest das Protokoll der I. Sitzung in slovenischer Sprache).

Deželni glavar:

Želi kdo gospodov kak popravek v ravnokar prečitanem zapisniku?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, izrekam, da je zapisnik zadnje seje potrjen.

2. Naznanila deželno-zborskega predsedstva.

2. Mittheilungen des Landtagspräſidiums.

Deželni glavar:

Visoka zbornica! Ko smo se v zadnji seji žalujé spominjali umrlega poslanca Hinka Kavčiča, pač nihče ni mislil, da bode tudi njegovega naslednika pokrivala črna zemlja (poslanci ustanejo — die Abgeordneten erheben sich), kadar se visoka zbornica v drugi seji tekočega zasedanja snide.

Poslanec kmetskih občin notranjskih, Jurij Kraigher, je 5. januvarija v Gospodu mirno zaspal. Pogreba udeležil se je kot zastopnik deželnega odbora deželni odbornik gospod dr. Papež, ki je tudi na rakev položil venec v imenu deželnega zbora Kranjskega. Gotovo bodo vsi gospodje deželni poslanci obžalovali, da je neusmiljena smrt uničila mlado življenje poslanca Kraigherja, ki je gotovo imel blagi namen, tukaj v visokej zbornici iskreno sodelovati v blagor domovine in svojega volilnega okraja in da mu ni bilo dano, zvrševati to svojo nalogo. Prepričan sem, da mi bodo vsi gospodje poslanci, ki so se v znamenje sožalja vže vzdignili, pritrdili, ako predlagam, naj se sožalje visokega deželnega zbora zabeleži v zapisniku današnje seje.

(Pritrjevanje. — Zustimmung.)

Dalje mi je naznanjati, da je gospod poslanec Kersnik opravičil današnjo odsotnost zaradi bolehnosti, in da je gospod poslanec župnik Ivan Mesar prosil dopusta za nedoločen čas, ker se vsled slabega zdravja ne more udeleževati sej.

Ker zaprošeni dopust presega dobo 8. dni, sam nisem opravičen ga dovoliti, ter prosim visoko zbornico, da ga dovoli. Gospodje poslanci, ki se strinjajo s tem, da se gospodu poslancu Mesarju dovoli dopust za nedoločen čas, izvolijo ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Dopust je dovoljen.

Čast mi je, izročati sledeče peticije, katere so došle deželnemu odboru, da jih izročim visoki zbornici, in sicer:

Županstvo v Gorjah prosi podpore za napravo občinske poti iz Krnice v Žgornjo Radovno.

(Izroči se upravnemu odseku. — Wird dem Verwaltungsausschusse zugewiesen.)

Županstvo v Gorjah prosi, da se občinska cesta od Spodnjih Gorij do Krnice uvrsti med deželne ceste.

(Izroči se upravnemu odseku. — Wird dem Verwaltungsausschusse zugewiesen.)

Občine Bled, Gorje, Boh. Bistrica in Srednja Vas prosijo, da se cestni okraj Radovljiški razdeli v dva okraja.

(Izroči se upravnemu odseku. — Wird dem Verwaltungsausschusse zugewiesen.)

Asilno društvo Dunajskega vseučilišča prosi podpore za šolsko leto 1893/94.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

Posestniki župnije Fare na Kočevskem prosijo, da se občina Kostel razdeli v dve samostojni občini.

(Izroči se upravnemu odseku. — Wird dem Verwaltungsausschusse zugewiesen.)

Upravni odbor dijaške in ljudske kuhinje v Ljubljani prosi podpore za leto 1893/94.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

Krajno-šolski sveti v Dražgošah, Retečah, Predasljih in v Kovorji prosijo podpore za šolske zgradbe.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

Ständiger Ausschuss des österr. Agravtages in Wien legt vor mehrere Resolutionen bezüglich der Reform der Grundsteuer, Regulierung des Grundsteuercatasters und hinsichtlich der Steuerreform.

(Izroči se upravnemu odseku. — Wird dem Verwaltungsausschusse zugewiesen.)

Ivanetič Maks, učitelj na Doboveu, prosi za I. in II. starostno doklado.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

Der Laibacher Theaterverein überreicht das Gesuch des Theaterdirectors Rudolf Frinke um Bewilligung einer außerordentlichen Subvention per 2000 fl. aus dem Erträgnisse der Logenverpachtung.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

Rohrman Viljem, pristav deželne vinarske šole na Grmu, prosi za vštetje službenih let in za dovolitev prve petletnice.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

Županstvo občine Brezovica Kamniškega okraja prosi podpore za šolsko zgradbo pri Sv. Trojici.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

Dalje so se mi izročile sledeče peticije:

Gospod poslanec Murnik izroča prošnjo glavnega odbora kmetijske družbe v Ljubljani za podporo v prospeh kmetijstva.

Poslanec Lenarčič:

Predlagam, da se ta prošnja izroči upravnemu odseku.

Deželni glavar:

Gospod poslanec Lenarčič predlaga, da se ta prošnja kmetijske družbe izroči upravnemu odseku.

Prosim gospode poslance, ki se strinjajo s tem predlogom, da izvolijo ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Predlog je sprejet.

Gospod poslanec Murnik izroča prošnjo glavnega odbora kmetijske družbe v Ljubljani za zvišanje redne deželne podpore od 1050 gld. na 2000 gld. na leto.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

Gospod poslanec Hribar izroča prošnjo Čerina Josipa, konservatorista na Dunaji, za podporo.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

Gospod poslanec Stegnar izroča sledeči prošnji: Pavlin Franc, upokojeni učitelj, prosi za zvišanje pokojnine.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

«Narodna šola», društvo v prosep narodnega šolstva, prosi za podporo.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

Gospod poslanec Dragoš izroča sledeči prošnji:

Prebivalci vasi Dobravce, Girsiče i. t. d. prosijo podpore za zgradbo mostu pri Dobravcah.

(Izroči se upravnemu odseku. — Wird dem Verwaltungsausschusse zugewiesen.)

Vas Bojance prosi podpore za napravo vodnjaka v Bojancih.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

Gospod poslanec Klun izroča sledeči prošnji:

Šolske sestre «De Nötre Dame» v Trnovem prosijo nagrade za pouk v ročnih delih na ondotni dekliški šoli.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

Učitelji II. in III. plačilnega razreda prosijo za zvišanje stanarine od 80 gld. na 100 gld.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

Gospod poslanec Pakiž izroča prošnjo Jakšeta Michaela, kočarja v Robu, za podporo, da pošlje hčer v zavod za gluhoneme v Šmihel pri Novem mestu.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

Gospod poslanec Murnik predloži prošnjo Šterka Martina, mestnega jetničarja, za nagrado za opravila z odgonci.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

Gospod poslanec Luckmann izroča sledečo prošnjo:

Berein zur Unterstützung dürftiger und würdiger Hörer an der k. k. Bergakademie in Leoben bittet um Subvention.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

Dalje leži tukaj prošnja kmetijske podružnice v Čatežu pri Trebnjem, ki prosi za podporo in ameriskih trt iz deželne trtnice na Grmu.

Ker na tej prošnji ni podpisan noben gospodov poslanec, izročam jo jaz in predlagam, da se izroči upravnemu odseku.

(Obvelja. — Angenommen.)

Sprejeto.

Dalje izroča gospod poslanec Stegnar prošnjo Michaela Habjana, posestnika na Malem Vrhu, za podporo vsled požara.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

Gospod poslanec Povše in družniki izročili so sledeči samostalni predlog:

(bere — liest)

«Samostalni predlog gospoda poslanca Povšeta in tovarisev.

Deželni zbor naj sklene:

Deželnemu odboru se naroča, da pri visoki c. kr. vladi izposluje tako izvrševanje gojzdnega zakona, da bodo gojzdne paše opravičenim živinorejcem, osobito po Gorenjskem, omogočene, to pravico tudi res in uspešno izvrševati.

V Ljubljani dné 9. januvarija 1894.

Povše

Klun	Ig. Žitnik
Pakiž	Pfeifer
Dragoš	F. Stegnar
V. Ogorelec	dr. Papež.»

Utemeljevanje tega samostalnega predloga stavljam na dnevni red prihodnje seje.

Preidemo k 3. točki dnevnega reda, to je:

3. Priloga 33. Poročilo deželnega odbora gledé pokritja stavbinskih stroškov za novo bolnico v Ljubljani.

3. Beilage 33. Bericht des Landesauschusses, betreffend die Bedeckung der Baukosten für das neue Krankenhaus in Laibach.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

Daljna točka dnevnega reda je:

4. Ustno poročilo finančnega odseka o računskem sklepu normalno-šolskega zaklada za leto 1892. (k prilogi 1.).

4. Mündlicher Bericht des Finanzausschusses über den Rechnungsabschluss des Normalschulfondes für das Jahr 1892 (zur Beilage 1).

Poročevalec Klun:

Visoki zbor! Poročati mi je o računskem sklepu normalno-šolskega zaklada za leto 1892. Iz poročila deželnega odbora v prilogi 1. je razvidno, da je pri tem zakladu došlo za 9473 gld. 49 kr. več dohodkov, kakor je bilo proračunjenih, na drugi strani pa je bilo za 3974 gld. 73 kr. manj troškov. Vsled tega se je faktično prihranilo 13.448 gld. 22 kr., in za ta znesek se je torej manj potrosilo iz deželnega zaklada, kakor je bilo proračunjeno. Višji dohodki, kakor razvidite na drugi strani priloge, prihajajo od tod, da so doneski od zapuščin, ki so bili proračunjeni na 20.000 gld., v istini znašali 23.455 gld. 06 kr. Samo pri tej točki se je torej prihranilo 3455 gld. 06 kr. Potem se je več prejelo od doklade na davke, ki je bila proračunjena na 153.690 gld., je pa v istini znašala 159.514 gld. 34 kr., torej več za 5824 gld. 34 kr.

Nasproti pa je bilo manj troškov za aktivitetne užitke učiteljev vsled več interkalarov, in sicer manj za 4198 gld. 42¹/₂ kr. Končni efekt je bil ta, da se je, kakor sem že prej omenil, prihranilo 13.448 gld. 22 kr. Številke, katere nahajate v naslovih prihodkov in troškov, so vse popolnoma resnične in pri razkazu premoženja na 12. strani se vidi, da je skupno premoženje znašalo 122.971 gld. 62 kr. V primeri z dolgovi v skupnem znesku 31.371 gld. 62 kr., če se namreč ti odštejejo, kaže se čisto premoženje v znesku 91.600 gld.

Finančni odsek torej predlaga:

Visoki deželni zbor naj sklene:

«Računski sklep normalno-šolskega zaklada za leto 1892. se potrjuje, razkaz skupne imovine tega zaklada pa se jemlje na znanje.»

Deželni glavar:

Želi kdo besede?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, prosim glasovati; gospodje, ki se strinjajo s predlogom finančnega odseka, izvolijo ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Predlog je sprejet.

Preidemo na daljno točko dnevnega reda, to je:

5. Ustno poročilo finančnega odseka o gospodarjenju s kranjskim učiteljskim pokojniskim zakladom za leto 1892. (k prilogi 2.).

5. Mündlicher Bericht des Finanzausschusses über den Gebahrungs-Ausweis des trainischen Volksschullehrer-Pensionsfondes für das Jahr 1892 (zur Beilage 2).

Poročevalec Klun:

Gospodarjenje s kranjskim učiteljskim pokojniskim zakladom je, kakor veste sami, v rokah deželnega šolskega sveta in ta ima vsako leto deželnemu odboru, oziroma deželnemu zboru predlagati izkaz o tem gospodarjenju. Opozarjati imam samo na poročilo, s katerim deželni odbor predlaga dotični izkaz visokemu deželnemu zboru in v katero se je vrinila neka pomota. Na 1. strani priloge 2. vidite namreč, da so bili za leto 1892. proračunjeni dotacijski doneski kranjskega deželnega zaklada na 17.944 gld. Ta številka je napačna. Proračunjena svota 17.944 gld. zadeva namreč leto 1893., ne pa 1892. Za leto 1892. je bilo proračunjenih 17.900 gld., torej znaša končni prihranek za 44 gld. manj, to je 1900 gld.

Druge številke, katere nahajate v prilogi 2., so popolnoma istinite, omenjati pa mi je gledé šolskih glôb, o katerih so bile od visokega zbora že večkrat sklenene resolucije, da so se te šolske glôbe koncem leta 1892. nekoliko zmanjšale. To prihaja od tod, ker se je v raznih okrajih odpisalo nekoliko šolskih glôb, katerih ni bilo mogoče izterjati. Takó se je odpisalo v Postojnskem okraji 29 gld., v Krškem 550 gld., v okraji okolice Ljubljanske 49 gld., v Logaškem 3 gld. in pri mestnem šolskem svetu Ljubljanskem 174 gld., oziroma še 1 gld., ki se je vrinil po pomoti.

Ravno tako je ravnal deželni šolski svet vsled resolucije iz preteklega leta gledé zastalih šolskih glôb, ki so prej od leta do leta vedno narasčale. Dotični zneski so bili zbrisani, če ni bilo pričakovati, da bi se mogli izterjati, in zanikerni starši bili so kaznovani s zaporom.

V imenu finančnega odseka torej predlagam:

Visoki deželni zbor naj sklene:

«Izkaz deželnega šolskega sveta o gospodarjenju s kranjskim učiteljskim pokojniskim zakladom za leto 1892. se jemlje na znanje.»

Deželni glavar:

Otvarjam razpravo.

Želi kdo besede?

(Nihče se ne oglasi. — (Niemand meldet sich.)

Ker ne, prosim glasovati. Gospodje, ki pritrdé predlogu finančnega odseka, izvolijo ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Predlog je sprejet in s tem rešena ta točka.

Preidemo k daljni točki, to je:

6. Ustno poročilo finančnega odseka o proračunu zaklada učiteljskih pokojnin za leto 1894. (k prilogi 4.) in o prošnjah.

6. Mündlicher Bericht des Finanzausschusses über den Vorschlag des Lehrpensionsfonds für das Jahr 1894 (zur Beilage 4) und über die Petitionen.

Poročevalec Klun:

Predno preidemo v razpravo o proračunu učiteljsko-pokojninskega zaklada, treba nam je rešiti nekatere prošnje, ki jih imate nastete na dnevnem redu. To so prošnje učiteljevih udov: Marjete Junc, Magdalene Venedig, Helene Bevk in Frančiške Pibernik, potem pomočnega učitelja Matije Hitija, bivšega učitelja Mateja Prašnikarja in učiteljeve udove Magdalene Kratochwill.

Imenovane prosilke, oziroma prosilci, prosijo podaljšanja miloščine, učiteljski udovi Marjeta Junc in Frančiška Pibernik prosite tudi povišanja dotične miloščine. Navada je, da se dovoljujejo učiteljskim udovam, katere nimajo pravice do pokojnine, miloščine za tri leta. Miloščine so se bile vsem prosilkam in prosilcem o svojem času dovolile iz opravičenih razlogov, z letošnjim letom so potekle, in zaradi tega prosijo sedaj za njih podaljšanje. Vse prosilke, oziroma prosilci, so postali med tem starejši in betejnejši, in zaradi tega se njih okoliščine gotovo niso zboljšale. Zato je finančni odsek sodil, da ni uzroka, odtegniti jim dosedanjih miloščin in predlaga, da se vsem prosilkam, oziroma prosilcem, podaljšajo; ni bil pa v stanu predlagati, da bi se ugodilo prošnjam učiteljevih udov Marjete Junc in Frančiške Pibernik, v kolikor merijo na povišanje miloščin, ker te dve udovi nista nasteli nobenega tehtnega razloga za to povišanje.

O Frančiški Pibernik moram pa še omenjati, da naj bi jo deželni odbor opozoril na to, da naj čez tri leta, ako bo morala zopet prositi podaljšanja svoje miloščine, prošnje ne pošilja več na cesarsko kabinetno kancelijo, oziroma do Njega Veličanstva, ampak da naj jo pošlje naravnost do deželnega odbora, oziroma deželnega zbora. Ta udova ima namreč navado, da vselej, kadar prosi za podaljšanje miloščine, pošlje posebno prošnjo do cesarja, katera gre iz kabinetne kanclije do učnega ministerstva, od tam do vlade, od vlade do deželnega šolskega sveta, od deželnega šolskega sveta do deželnega odbora in potem šele pride pred deželni zbor. Priporočal bi torej deželnemu odboru, v rešitvi te prošnje opozoriti prosilko, naj ne dela vsako leto dotičnim uradom nepotrebnega posla.

Gledé teh prosilk, oziroma prosilcev, stavljam v imenu finančnega odseka naslednje predloge:

a) učiteljske udove Marjete Junc za podaljšanje in zvišanje miloščine;

a) der Lehrerswitwe Margaretha Junc um Verlängerung und Erhöhung der Gnadengabe.

Poročevalec Klun:

O tej prošnji predlagam:

Visoki deželni zbor naj sklene:

«Učiteljevi udovi Marjeti Junc podaljša se dosedanja miloščina letnih 80 gld. iz učiteljskega pokojninskega zaklada za tri leta, to je za l. 1894., 1895. in 1896.»

Deželni glavar:

Želi kdo besede?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, prosim gospode, kateri se strinjajo s predlogom finančnega odseka, naj izvolijo ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Predlog je sprejet.

b) učiteljske udove Magdalene Venedig za podaljšanje miloščine;

b) der Lehrerswitwe Magdalena Venedig um Verlängerung der Gnadengabe.

Poročevalec Klun:

Gledé te prositeljice predlagam:

Visoki deželni zbor naj sklene:

«Učiteljevi udovi Magdaleni Venedig podaljša se dosedanja za njo in njeni hčeri Santo in Julijo dovoljena miloščina letnih 100 gld. iz učiteljskega pokojninskega zaklada za tri leta, to je za leto 1894., 1895. in 1896.»

Deželni glavar:

Želi kdo besede?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, prosim gospode, ki se strinjajo s tem predlogom, naj izvolijo obsedeti.

(Obvelja. — Angenommen.)

Predlog je sprejet.

e) pomočnega učitelja Matije Hitija za dovolitev pokojnine;

e) des Aushilfslehrers Mathias Hiti um Bewilligung einer Gnadenpension.

Poročevalec Klun:

Za tega prositelja predlagam:

Visoki deželni zbor naj sklene:

«Pomočnemu učitelju Mateju Hitiju podaljša se dosedanja miloščina letnih 100 gld. iz učiteljskega pokojninskega zaklada za tri leta, to je za leto 1894., 1895. in 1896.»

Deželni glavar:

Želi kdo besede?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, prosim gospode, ki pritrdijo temu predlogu, naj izvolijo obsedeti.

(Obvelja. — Angenommen.)

Predlog je sprejet.

f) bivšega učitelja Mateja Prašnikarja za podaljšanje miloščine;

f) des gewesenen Schullehrers Matthäus Prašnikar um Verlängerung der Gnadengabe.

Poročevalec Klun:

Tukaj predlaga finančni odsek:

Visoki deželni zbor naj sklene:

«Bivšemu učitelju Matevžu Prašnikarju podaljša se dosedanja miloščina letnih 60 gld. iz učiteljskega pokojninskega zaklada za tri leta, namreč za leto 1894., 1895. in 1896.»

Deželni glavar:

Želi kdo besede?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ako ne, prosim glasovati in prosim gospode, ki pritrdé predlogu finančnega odseka, naj izvolijo obsedeti.

(Obvelja. — Angenommen.)

Sprejeto.

g) učiteljske udove Magdalene Kratochwill za podaljšanje miloščine;

g) der Lehrerswitwe Magdalena Kratochwill um Verlängerung der Gnadengabe.

Poročevalec Klun:

Za to prosilko predlagam:

Visoki deželni zbor naj sklene:

«Učiteljevi udovi Magdaleni Kratochwill podaljša se nji in njenim otrokom dovoljena miloščina letnih 100 gld. iz učiteljskega pokojninskega zaklada za tri leta, to je do zadnjega decembra leta 1896.»

Deželni glavar:

Želi kdo besede?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, prosim gospode, ki pritrdé temu predlogu, naj blagovolijo ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Predlog je sprejet.

d) učiteljske udove Franciške Pibernik za dovolitev pokojnine;

d) der Lehrerswitwe Franziska Pibernik um Bewilligung einer Gnadenpension.

Poročevalec Klun:

Za to prositeljico predlagam:

Visoki deželni zbor naj sklene:

«Učiteljevi udovi Franciški Pibernik podaljša se miloščina letnih 50 gld. iz učiteljskega pokojninskega zaklada za tri leta, to je za leto 1894., 1895. in 1896.»

Deželni glavar:

Želi kdo besede?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ako ne, bomo glasovali, in prosim gospode, ki pritrdé predlogu finančnega odseka, naj izvolijo obsedeti.

(Obvelja. — Angenommen.)

Sprejeto.

c) učiteljske udove Helene Bevk za dovolitev vzgojnine njeni hčeri;

c) der Lehrerswitwe Helena Bevk um einen Erziehungsbeitrag für ihre Tochter.

Poročevalec Klun:

Poročati imam še o dveh prošnjah, o katerih je pa treba nekoliko obsirneje govoriti.

Prva je prošnja učiteljeve udove Helene Bevk, katera prosi, da bi se njeni hčerki Julijani Bevk podaljšala miloščina. Julijana Bevk doseže namreč 11. februvarija t. l. svoje 20. leto, do katerega jej je dovoljena miloščina letnih 26 gld. 66 kr. Mati njena ima jako majhno pokojnino in mora preskrbljevati razen hčerke Julijane še dva otroka, ki tudi uživata miloščini po 26 gld. 66 kr. na leto. Julijana Bevk obiskuje sedaj III. razred tukajšnje učiteljske pripravnice in ima, kakor poroča deželni šolski svet, tudi državno štipendijo letnih 50 gld., ali vendar sodi, da bi bilo prav, ako se prošnja njene matere usliši in podaljša miloščina hčerke Julijane za toliko časa, dokler obiskuje pripravnico. Če se seštejejo vsi dohodki te družine, pokojnina matere in miloščina treh otrok z državno štipendijo vred, vidi se, da ne znašajo 300 gld. Pokojnina Helene Bevk znaša namreč 166 gld. 66 kr., za vsakega otroka dobiva miloščine 26 gld. 66 kr., in državna štipendija Julijane Bevk znaša 50 gld., toraj vse skupaj 295 gld. 98 kr.

Finančni odsek sodi, da bi bilo z ozirom na to, da se deklica pripravlja za učiteljski stan in da bi bilo res trdo za mater, ako bi jej odpadlo 23 gld. 66 kr., ker 3 gld. so že tako všteti v proračunu za

čas do 11. februvarija t. l., in z ozirom na to, da se prav enako tudi godi s sirotami državnih uradnikov, prav, uslišati to prošnjo, predlaga:

Visoki deželni zbor naj sklene:

«Učiteljevi siroti Julijani Bevk podaljša se dotedanja miloščina letnih 26 gld. 66 kr. za toliko časa, da dovrši učiteljsko pripravnico.»

Deželni glavar:

Želi kdo besede?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, prosim gospode, ki se strinjajo s tem predlogom, naj izvolijo ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Predlog je sprejet.

h) učitelja Petra Cebina za zvišanje pokojnine;

h) deß Lehrers Peter Cebin um Pensionserhöhung.

Poročevalec Klun:

Druga prošnja, katere rešitev tudi vpliva na proračun učiteljsko-pokojninskega zaklada, je prošnja učitelja Petra Cebina. Peter Cebin je nastopil učiteljsko službo že leta 1852. in je v raznih krajih prav hvalevredno služboval. Prošnji je pridejal mnogo spričeval in priznanj od raznih strani. Iz teh spričeval je razvidno, da se je mnogo trudil za povzdigo pouka na ljudskih šolah, da je izdal tudi neke učilne pomočke, ki so bili od tovarišev zelo pohvaljeni in vpeljani v raznih šolah, in da je nekaj časa tudi služboval kot okrajni šolski nadzornik. Dasiravno je pa ta učitelj tako marljivo služboval, je vendar šele leta 1862. napravil tako imenovano konzistorijalno preskušnjo, od katere naprej se mu štejejo definitivna službena leta, ki so merodajna za umirovljenje. Definitivno je torej služboval prav za prav le 30 let, fakično pa nad 40 let. V zadnjem času je revež precej onemogel, in zato je bil oficijelno umirovljen z 29. majem leta 1893; pokojnina odmerila se mu je s $\frac{6}{8}$ zadnje njegove plače, to je z 517 gld. 50 kr. Zadnja plača njegova je namreč znašala 697 gld., in s 1. novembrom preteklega leta bi bil tudi dobil še 5. petletnico, ako bi bil še dalje služboval. Možak ima obilo družino in, akoravno sam zase malo potrosi, ga silno boli veliki odpadki njegove plače; zato je vložil prošnjo, da bi mu visoki zbor milostnim potem povišal njegovo pokojnino.

Finančni odsek ni mogel popolnoma ustreči tej prošnji in učitelju Cebinu odmeriti tako pokojnino, kakor da bi bil služil celih 40 let definitivno, pač pa z ozirom na njegovo prejšnje marljivo delovanje predlaga, da bi se mu pokojnina 517 gld. 50 kr. povišala na okroglih 600 gld. na leto.

Predlog finančnega odseka se glasi:

Visoki deželni zbor naj sklene:

«Umirovljenemu učitelju Petru Cebinu povikša se pokojnina 517 gld. 50 kr., pričenshi s 1. januarjem

leta 1894., iz učiteljskega pokojninskega zaklada na letnih 600 gld.»

Deželni glavar:

Želi kdo besede?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, prosim gospode, ki se strinjajo s tem predlogom, naj izvolijo obsedeti.

(Obvelja. — Angenommen.)

Predlog je sprejet.

Poročevalec Klun:

Sedaj preidem k proračunu učiteljskega pokojninskega zaklada za leto 1894.

Pri tej priliki bi omenjal, da se učiteljske pokojnine, kakor je razvidno iz priloge 4., leto za leto pomnožujejo okroglo za 2000 gld. in da se bodo v istem razmerji, ali pa morebiti še v višjem znesku pomnoževale toliko časa, dokler ne bomo imeli dozidanih in aktiviranih vseh šol, ki so potrebne v naši deželi. Zato se je v finančnem odseku poudarjalo, da bi bilo vendar prav vedeti, kakšno breme bode naposled zadelo deželo, ako bodo v-e učiteljske službe ustanovljene in se bodo umirovljenja učiteljev vršila redno in sistematično. Sprožila se je v finančnem odseku misel, naj se priporoča deželnemu odboru, da naj veli na zavarovalno-tehnični podlagi napraviti nekak proračun, iz katerega bi bilo razvidno, koliko kapitala bi bilo treba, ako bi hoteli samo iz tacega zaklada plačevati pokojnine umirovljenih učiteljev. Dejanskega uspeha seveda od tega proračuna na zavarovalno-tehnični podlagi ne bode nobenega; le ako bi dežela vsako leto imela dosti preostankov, ki bi se razdeljevali na razne zaklade, bi bil tak račun nekako merilo, po katerem naj bi se pri razdelitvi presežkov ozirali tudi na ta zaklad. Pred leti se je bila sprožila misel, da naj bi se učiteljem pokojnine ne odmerjale iz deželnega zaklada, ampak da naj se zavarujejo pri kaki zavarovalni družbi; ali poizvedovanja, katera je imel deželni odbor pri raznih družbah in po raznih deželah, so pokazala, da ne bi bilo prav, zavarovati učiteljev pri kaki zavarovalnici, ker bi to deželi napravljalo še več stroškov, kakor če plačuje pokojnine sama.

To je vse, kar imam omenjati v glavni razpravi.

Deželni glavar:

Otvarjam razpravo. Želi kdo besede?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, prosim gospoda poročevalca, da nadaljuje svoje poročilo.

Poročevalec Klun:

Ako preidemo v nadrobno razpravo, kaže se potrebsčina za pokojnine učiteljev po predlogu deželnega odbora v znesku 18.500 gld., ali treba je vsled povišanja pokojnine učitelja Petra Cebina, katera je bila ravnokar sklenena, nekoliko povikšati ta znesek. Deželni šolski svet proračunava učiteljske pokojnine na 17.685 gld. 61 kr. Tej svoti je pa prišteti povišanje

Cebinove pokojnine v znesku 82 gld. 50 kr.; vsa potrebsčina za učiteljske pokojnine bi torej znašala 17.768 gld. 11 kr., ali če pristojemo še pavšal 800 gld. za druge slučaje, znašalo bi vse skupaj 18.568 gld. 11 kr. ali okroglo 18.600 gld., in toliko tudi predlaga finančni odsek; to je za 00 gld. več nego predlaga deželni odbor in za 1600 gld. več, kakor je bilo proračunjenega za preteklo leto.

Deželni glavar:

Želi kdo besede?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, prosim glasovati; gospodje, ki odobré po predlogu finančnega odseka učiteljske pokojnine v znesku 18.600 gld., naj izvolijo ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Sprejeto.

Poročevalec Klun:

Pri poglavji II. predlaga deželni odbor za pokojnine učiteljskih udov in sirot 7100 gld., ali k temu znesku prirastla je od časa, ko se je bil sestavil ta proračun, vsled smrti učitelja Kuštra v Kranji še pokojnina njegovi udovi, katera ji je bila odmerjena v znesku 277 gld. 33 kr., in ki se mora tej potrebsčini še pristeti. Dejansko znašajo pokojnine učiteljskih vdov 6245 gld. 58 kr., temu znesku priraste pokojnina za udovo Kustrovo v znesku 277 gld. 33 kr., kar znaša skupaj 6518 gld. 91 kr. Tej svoti se morajo pristeti konkretalne penzije v skupnem znesku 380 gld. 32 kr. in za razne slučaje 500 gld., skupaj 7399 gld. 23 kr. ali okroglo 7400 gld., in to je svota, katero predlaga finančni odsek pri II. poglavji. Višja je za 400 gld., nego je proračunjena za leto 1893.

(Obvelja brez debate. — Wird ohne Debatte angenommen.)

Za vzgojnine predlaga deželni odbor 1200 gld., ali opozarjati mi je, da vsled poprej storjenega sklepa o podaljšanju miloščine za Julijano Bevk temu znesku še priraste 23 gld. 66 kr., in vsled tega bi znašala ta točka 1223 gld. 66 kr., ali okroglo 1230 gld. in toliko tudi predlaga finančni odsek, to je za 70 gld. manj, nego je bilo proračunjeno za leto 1893., ker so odpadle nekatere druge vzgojnine.

(Obvelja brez debate. — Wird ohne Debatte angenommen.)

Pri IV. poglavji predlaga deželni odbor za miloščine 2120 gld., in ravno toliko predlaga tudi finančni odsek, to je za 20 gld. manj, nego je bilo proračunjeno za leto 1893.

(Obvelja brez debate. — Wird ohne Debatte angenommen.)

Pri poglavji V. predlaga deželni odbor za odpravnine 300 gld. in ravno toliko finančni odsek.

(Obvelja brez debate. — Wird ohne Debatte angenommen.)

Pri VI. poglavji predlaga finančni odsek soglasno z deželnim odborom za pogrebne 200 gld.

(Obvelja brez debate. — Wird ohne Debatte angenommen.)

Za uradne in pisarniske potrebsčine predlaga finančni odsek soglasno z deželnim odborom 50 gld. (Obvelja brez debate. — Wird ohne Debatte angenommen.)

Glavna svota pokritja znaša 29.900 gld., to je za 1910 gld. več, nego je bilo proračunjenega za leto 1893.

(Obvelja brez debate. — Wird ohne Debatte angenommen.)

V pokritji predlaga finančni odsek soglasno z deželnim odborom, in sicer:

(bere svote zaklade iz priloge 4., katere obveljajo brez debate — liest die Summen der Bedefung aus der Beilage 4, welche ohne Debatte angenommen werden).

Vsega skupaj znaša torej pokritje 10.306 gld., in ako se primerja to pokritje s potrebsčino v znesku 29.900 gld., kaže se primanjkljaj v znesku 19.594 gld., katerega je pokriti iz deželnega zaklada.

Deželni glavar:

Želi kdo besede?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, prosim gospode, ki odobré predlog finančnega odseka, da izvolijo ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Predlog je sprejet.

Poročevalec Klun:

Predlagam tretje branje.

Dotični predlog se glasi:

Visoki deželni zbor naj sklene:

«Proračun zaklada učiteljskih pokojnin za l. 1894. se odobruje s potrebsčino . . . 29.900 gld. — kr.
s pokritjem . . . 10.306 » — kr.
in primanjkljajem . . . 19.594 gld. — kr.,
katerega je pokriti iz deželnega zaklada.»

Deželni glavar:

Prosim gospode, kateri pritrdé temu že v drugem branji sprejetemu predlogu tudi v tretjem branji, naj izvolijo ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Predlog je tudi v tretjem branji sprejet.

Prestopimo k daljni točki, to je:

7. Ustno poročilo finančnega odseka o računskem sklepu gledališkega zaklada za leto 1892. (k prilogi 19.).

7. Mündlicher Bericht des Finanzausschusses über den Rechnungsabschluss des Theaterfonds für das Jahr 1892 (zur Beilage 19.).

Poročevalec Hribar:

Visoka zbornica! O računskem sklepu gledališkega zaklada za leto 1892. nimam posebno veliko opomorsti, kajti faktični uspeh je bil zelo podoben pri-

čakovanemu proračunjenemu uspehu. Naj mi bode torej dovoljeno, le v kratkem napraviti nekatere opombe.

Med rednimi dohodki pod IV. naslovom nahajate znesek 6106 gld. To so najmovine za lože: Ker je bilo tukaj proračunjenih samo 3246 gld., prejelo se je faktično 2860 gld. več. To izvira od tod, ker so se lože oddale za nepričakovano visoke zneske; za slovenske predstave znašale so namreč najmovine za lože 3467 gld. in za nemške 9762 gld. Od tod, kakor rečeno, izvira ta višji dohodek, ki se je pa zmanjšal vsled sklepa visoke zbornice lanskega leta, s katerim se je slovenskemu dramatičnemu društvu in podjetništvu nemških gledaliških predstav dovolila izredna podpora vsakemu po 500 gld.

O izvanrednih in prehajalnih troških nimam nobene opombe.

Prestopajoč k troškom, omeniti mi je, da so bili troški, in sicer redni pod naslovi I do VI nekoliko različno proračunjeni; vendar pa ne v taki meri, da bi bilo potrebno obsirneje govoriti, ker so dotični razložki utemeljeni v bistvu stvari same.

Med izrednimi troški pod točko VII. vidimo, da se je za gradnjo novega gledališča več izdalo 6268 gld. 55 1/2 kr. Ker je pa finančni odsek sam proračunil pri tej točki za leto 1893. primankljaj na 6528 gld., tedaj je vidno, da ta višji izdatek ni nepričakovan, temveč finančni odsek je pričakoval celó višji nedostatek, kakor se je pokazal v resnici. Finančni odsek je mislil, naj se ne jemlje ozir na ta nedostatek, ker ga bode morebiti mogoče pokriti s prihranki, ki se utegnejo napraviti pri izplačilu različnih računov. Letos še ne moremo videti, kak je končni obračun, ker je za gradnjo gledališkega poslopja še zastankov v znesku 29.005 gld. 14 1/2 kr. Šele, kadar bodo poravnani ti zastanki, kar se bode zgodilo tekom leta 1894., mogoče bode deželnemu odboru predložiti visokemu deželnemu zboru končni račun o gledališki stavbi, in takrat bode visoki deželni zbor šele videl, kakošen je obračun nasproti proračunu.

Zaradi tega predlaga finančni odsek:

Visoki deželni zbor naj sklene:

«Računski sklep gledališkega zaklada za leto 1892.			
z dohodki:	a) rednimi	9103 gld. 80	kr.
	b) izrednimi	80300 » —	kr.
	c) prehajalnimi	162803 » 47	kr.
	torej vkup	252207 gld. 27	kr.
in troški:	a) rednimi	7252 gld. 22	kr.
	b) izrednimi	123540 » 43 1/2	kr.
	c) prehajalnimi	162803 » 47	kr.
	torej vkup	293596 gld. 12 1/2	kr.
in potemtaka	z nedostatkom	41388 gld. 85 1/2	kr.
se odobri.			

Gledé tega nedostatka pa mi bodi dovoljeno opomniti, da je većinoma pokrit s prispevkom mestne občine ljubljanske v znesku 30.000 gld. in kranjske hranilnice v znesku 6000 gld. Potemtakem se kaže nedostatek prav za prav le v znesku okroglih 6000 gld.

Deželni glavar:

Želi kdo besede k predlogu finančnega odseka? (Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, prosim glasovati. Gospodje poslanci, ki se strinjajo z ravno prečitanim predlogom, naj izvolijo ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Predlog je sprejet.

Poročevalec Hribar:

V imenu finančnega odseka dalje predlagam, da se razkaz premoženja na 8. in 9. strani priloge 19., in sicer z aktivno imovino v znesku 360.096 gld. 66 1/2 kr. in s pasivno imovino v znesku 217.009 gld. 26 kr., torej s čisto imovino v znesku 143.087 gld. 40 1/2 kr., odobri.

Deželni glavar:

Želi kdo besede:

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ako ne, prosim gospode, ki pritrdé predlogu, ki ga je stavil gospod poročevalec, naj izvolijo ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Predlog je sprejet.

Poročevalec Hribar:

Predlagam tretje branje:

Deželni glavar:

Gospod poročevalec predlaga tretje branje,

Prosim torej gospode, kateri pritrdé ravnokar v drugem branji sprejetim predlogom tudi v tretjem branji, naj izvolijo ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Sprejeto.

Prestopimo k daljni točki, to je:

8. Ustno poročilo finančnega odseka o proračunu gledališkega zaklada za leto 1894. (k prilogi 20).

8. Mündlicher Bericht des Finanzausschusses über den Voranschlag des Theaterfonds für das Jahr 1894 (zur Beilage 20).

Poročevalec Hribar:

Pri proračunu gledališkega zaklada za leto 1894. naj mi bode dovoljeno, poročati takó, kakor lanskega leta, namreč najprej o pokritji in potem šele o potrebsčini, ker bode iz uspeha v pokritji šele mogoče opravičevati nekatere postavke v potrebsčini.

Prestopajoč torej k pokritji, omeniti mi je, da deželni odbor v poglavji I. za najmovine nasvetuje

2000 gld., to je ravno toliko, kakor lansko leto, ker se gledé stanovanj, katera daje dežela od gledališkega zaklada v najem, ničesar ni spremenilo.

Finančni odsek predlaga, da se postavek deželnega odbora nespremenjeno odobri.

(Obvelja brez debate. — Wird ohne Debatte angenommen.)

Pri poglavji II. «Donesek iz deželnega zaklada za porabo deželnozborske dvorane» nasvetuje deželni odbor 500 gld.

Istotako predlaga finančni odsek, da se pod tem poglavjem znesek 500 gld., ki je bil dogovorjen, nespremenjeno postavi v proračun.

(Obvelja brez debate. — Wird ohne Debatte angenommen.)

Pri poglavji III. proračunava deželni odbor najmovine za lože na 13.000 gld. nasproti proračunu za leto 1893., ki se je glasil le na 10.000 gld. Ker se je pa za sezono 1893/94 za lože skupilo, in sicer za slovenske predstave 4980 gld. in za nemške 10.929 gld., torej vsega skupaj 15.909 gld., pričakuje finančni odsek gledé na faktične okoliščnosti, da se bode za leto 1894. gotovo skupilo za lože najmanj 14.000 gld. in zaradi tega predlaga, da se pod tem poglavjem znesek 14.000 gld. postavi v proračun. Govorilo se je pač v finančnem odseku, da bi utegnili občinstvo zjediniti se, da se tisti, ki reflektujejo na lože, dogovoré za gotove cene in da ti potem ne bi licitovali; ali nasproti sem konstatoval in tudi drugi gospodje udi finančnega odseka so bili tega mnenja, da se tak dogovor pač lahko poskusi, da se pa ni bati, da bi se posrečil, ker je videti, da nekateri, ki reflektujejo na lože za slovenske in nemške predstave, hočejo imeti tiste lože, na katere se kapricujejo in kakor hitro jeden ne pristopi pogodbi, je ves dogovor brezuspešen in tudi drugi morajo lože dražiti. Zdi se mi torej, da se te nevarnosti ni bati, nasprotno, da smemo pričakovati, da se bodo lože še podražile in oddale najmanj za take cene, kakor so se povprečno dosegle v poslednjih dveh letih. Videti je, da se je vrednost lož od prvega leta jako povišala. Zgodilo se je to pri slovenskih predstavah, ker je občinstvo dobilo veliko več veselja obiskovati jih nego poprej, kajti slovensko dramatično osobje je čedalje bolj izvežbano, in slovensko dramatično društvo ima na razpolago veliko boljše sile za opero. Vsled tega so lože rastle in bodo še rastle v vrednosti.

Ista tendenca se je pokazala pri ložah tudi za nemške gledališke predstave.

Tudi tukaj je pričakovati, da cene za lože ne bodo padle, ampak ostale vsaj na jednaki stopinji, katere so dosegle lanskega leta.

Finančni odsek torej predlaga, naj se za najmovine lož odobri postavek 14.000 gld.

(Obvelja brez debate. — Wird ohne Debatte angenommen.)

Pri poglavji V. proračunava deželni odbor za različne prihodke skupaj 200 gld., in finančni odsek prosi, da visoki deželni zbor sklene odobriti ta znesek.

(Obvelja brez debate. — Wird ohne Debatte angenommen.)

Skupno pokritje znaša torej 16.700 gld., in ker je bilo to pokritje pri posameznih točkah že sprejeto, predlaga finančni odsek, da se sprejme tudi v skupnosti.

(Obvelja brez debate. — Wird ohne Debatte angenommen.)

Prestopajoč k potrebnostim, omenjam, da predlaga finančni odsek, naj se pri poglavji I. za plačila sprejme nespremenjeno, kakor ga proračunava deželni odbor, postavek 1740 gld.

(Obvelja brez debate. — Wird ohne Debatte angenommen.)

Za vzdrževanje poslopij pri poglavji II. predlagam v imenu finančnega odseka istotako, da se sprejme v proračun postavek deželnega odbora nespremenjeno.

(Obvelja brez debate. — Wird ohne Debatte angenommen.)

Pri poglavji III. predlaga se za c. kr. davke in doklade istotako nespremenjeno znesek 771 gld.

(Obvelja brez debate. — Wird ohne Debatte angenommen.)

Pri IV. poglavji predlaga deželni odbor, da se za zavarovanje proti ognju sprejme postavek 2353 gld., finančni odsek pa je ta znesek povišal na 2653 gld., torej za 300 gld., in sicer zaradi tega, ker se je v gledališči za 15.000 gld. do 20.000 gld. prikupilo novih priprav, respektive gledališka stavba s popravki, ki so se izvršili, postavila na toliko visjo vrednost. Ker bi bilo treba za ta znesek plačati zavarovalnine okroglo 300 gld., mislil je finančni odsek, da bi se še ta znesek imel postaviti v proračun, da ne bi visoki deželni zbor za slučaj kake nesreče zadelo očitiranje, da je za prenizko ceno dal zavarovati gledališko poslopje.

Finančni odsek torej predlaga, da se za zavarovanje proti ognju mesto 2353 gld., kateri znesek nasvetuje deželni odbor, postavi v proračun 2653 gld., to je 300 gld. več.

(Obvelja brez debate. — Wird ohne Debatte angenommen.)

Pri poglavji V. proračunava deželni odbor potrebnostino za inventar za oder na 600 gld. Finančni odsek je tukaj sklenil pri posameznih naslovih nekatere spremembe, katere v sledečem nasvetujem:

Pri naslovu 1. predlaga finančni odsek, naj bi se za nakup novih dekoracij postavilo v proračun le 200 gld. in ne 400 gld., kakor nasvetuje deželni odbor, ker se je lanskega leta v ta namen postavil v proračun večji znesek in je torej letos pričakovati, da se bode dalo izhajati z 200 gld.

(Obvelja brez debate. — Wird ohne Debatte angenommen.)

Pri naslovu 2. predlaga finančni odsek, da se od deželnega odbora proračunjena potrebsčina v znesku 100 gld. zniža na 50 gld.

(Obvelja brez debate. — Wird ohne Debatte angenommen.)

Pri naslovu 3. predlaga finančni odsek nespremenjeno, kakor deželni odbor nasvetuje, 100 gld.

(Obvelja brez debate. — Wird ohne Debatte angenommen.)

Skupna potrebsčina pri poglavji V. bi torej znašala po predlogu finančnega odseka 350 gld., mesto 600 gld., katere proračunava deželni odbor.

Prosim, da visoki deželni zbor izvoli odobriti ta postavke.

(Obvelja brez debate. — Wird ohne Debatte angenommen.)

Pri poglavji VI. predlaga finančni odsek za amortizovanje in obrestovanje soglasno z deželnim odborom 5400 gld.

(Obvelja brez debate. — Wird ohne Debatte angenommen.)

Pri poglavji VII. za različne troške predlaga finančni odsek, da se postavka pri naslovu 1. in 2. sprejmeta nespremenjeno po predlogu deželnega odbora; pri 3. naslovu pa, kjer je od deželnega odbora za kurjavo v gledališči proračunjenih 600 gld., predlaga, da se postavi v proračun samo 550 gld., ker se bode po dosedanjih izkušnjah gotovo moglo izhajati s tem zneskom.

Dalje pa predlaga finančni odsek, da se spremeni postavka deželnega odbora tudi pri naslovu 5. v točkah a in b, kjer deželni odbor subvenciji dramatičnemu društvu in vodji nemških gledaliških predstav proračunava za vsako podjetje po 1500 gld.

Predno pa morem o teh dveh točkah staviti predloge, dovoli naj mi preblagorodni gospod deželni glavar, da poročam o prošnji slovenskega dramatičnega društva v Ljubljani, katera je na dnevnem redu, in o prošnji podjetništva nemških gledaliških predstav, katera je došla visokemu deželnemu zboru šele danes.

Deželni glavar:

Ako nihče ne ugovarja (Ni ugovora. — Wird kein Widerspruch erhoben), zmatram, da se visoka zbornica strinja s željo gospoda poročevalca.

Prosim nadaljevati.

Ustno poročilo finančnega odseka o prošnjah:

Mündlicher Bericht des Finanzausschusses über die Petitionen:

a) dramatičnega društva v Ljubljani za podporo 2500 gld. iz skupila za lože;

a) des dramatischen Vereines in Laibach um Bewilligung einer Subvention per 2500 fl. aus dem Logen-Pächterlöse;

b) podjetnika nemških gledaliških predstav v Ljubljani za podporo 2000 gld. iz skupila za lože;

b) des Unternehmers der deutschen Theater-Vorstellungen in Laibach um Bewilligung einer Subvention per 2000 fl. aus dem Logen-Pächtererlöse.

Poročevalec Hribar:

Slovensko dramatično društvo v Ljubljani vložilo je pri deželnem odboru prošnjo, datovano z dné 17. novembra 1893, da naj bi se mu iz višjih skupil za lože mesto 1000 gld. dovolila podpora 2500 gld. Prošnja, katera je jako obsirna, utemeljuje ta petitum s tem, da navaja, da ima dramatično društvo za gledališke predstave silno velike režijske troške. Dramatično društvo je preračunilo, da znašajo režijski troški za vsak večer 120 gld. Poleg tega je dokazalo v treh računih, da ima veliko dolga, in navedlo, da mora za svoj personal plačevati 1548 gld. 66 kr. na mesec. Dolg, katerega ima dramatično društvo, znaša 6008 gld. 25 kr., ki se bode pač v nekoliko pokril z doneski, katere dobiva društvo od deželnega odbora in mestnega zbora, vendar pa bode ostalo nepokritega še 3000 gld. Dramatično društvo opozarja, da ima veliko strokov za priredbo repertoarja, ker žalibog izvirnih slovenskih iger ni veliko in je torej treba skrbeti za dobre prevode, ki se pa morajo precej dobro plačevati; zlasti prevodi opernih tekstov so primerno jako dragi, ker se morajo izročevati prevodilcem, ki imajo nekoliko zmislja tudi za glasbo, kajti sicer ne bi mogli prevoda pravilno izvršiti.

V enakem zmislu se glasi tudi prošnja podjetništva nemških gledaliških predstav. Podjetništvo nemških gledaliških predstav je preračunilo režijske troške za vsak večer celó na 144 gld., in kakor je v finančnem odseku poudarjal referent o deželnem gledališči v deželnem odboru, častiti kolega gospod dr. Schaffer, preračunilo je dramatično društvo svoje vsakdanje režijske troške vsekako prenizko, ker se dá iz računov, predloženih deželnemu odboru, sklepati, da znašajo več nego 120 gld. Podjetništvo nemških gledaliških predstav dokazuje, da ima do konca leta 1893. deficita 4000 gld. Točne številke finančni odsek ne more podati visokemu deželnemu zboru, ker je kontrola jako težka. Morebiti da se deficit, ki ga izkazuje dramatično društvo in deficit, katerega izkazuje podjetništvo nemških gledaliških predstav, razlikuje za nekoliko stotakov, morebiti le za nekoliko desetakov, gotovo pa je, da imate obe podjetništvu izgubo. Podjetnik nemških gledaliških predstav se posebno opozarja na to, da so nemške gledališke predstave slabo obiskovane, s čemer se menda dá opravičevati misel, na katero je prišel v zadnjem času, da je začel s slovenskimi

plakati vabiti v nemške predstave slovensko občinstvo. Temu pa si bodi že kakorkoli, gotovo je, da se možu ne godi dobro, in zaradi tega je mislil finančni odsek, da je opravičeno, da se odzove obema prošnjama. Gledé zneska, ki bi se imel dovoliti dramatičnemu društvu in podjetništvu nemških gledališčinah predstav, vzeti bi se imel v poštév višji znesek, ki se je prejel pri prodaji lož. Tako se je za dōbo 1893/94 skupilo več, nego je bilo proračunjeno, za 5909 gld. Od tega zneska spada na leto 1893. 2954 gld. 50 kr. Potemtakem je sklenil finančni odsek predlagati, da bi se obema prosilcema, slovenskemu dramatičnemu društvu in podjetništvu nemških gledališčinah predstav, od višjega skupila za lože za sezōno 1893 dovolila izredna podpora po 1000 gld., in potem bi še 954 gld. 50 kr. ostalo višjega skupila. Za leto 1894. pa predlaga finančni odsek, da se mesto 1500 gld. v proračun postavi v ekstraordinariji za vsako podjetništvo po 2000 gld.

Potemtakem bi skupna potrebsčina pri poglavji VII. znašala, in sicer v ordinariji 420 gld. in v ekstraordinariji 4550 gld., skupaj torej redna in izredna potrebsčina 4970 gld.

Prosim, da visoka zbornica izvoli pritrditi tem postavkom.

Deželni glavar:

Želi kdo besede?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, prosim gospode, ki pritrdé postavkom, katere navaja gospod poročevalec v poglavji VII., naj izvolijo ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Sprejeto.

Poročevalec Hribar:

Skupna potrebsčina bi torej po postavkih finančnega odseka, ki so že sprejeti, znašala, in sicer redna 12.005 gld., izredna pa 4550 gld., torej skupaj 16.555 gld., in ker je že prej bila sprejeta svota rednega pokritja 16.700 gld., kaže se, da znaša preostanek redni 4595 gld., večji izdatek izredni pa 4550 gld., in da je potemtakem končnega preostanka 45 gld.

Finančni odsek torej predlaga:

Visoki deželni zbor naj sklene:

1.) Proračun gledališnega zaklada za leto 1894. s potrebsčino: redno	12105 gld.
in izredno	4550 »
tedaj vkup	16655 gld.
ter z rednim pokritjem	16700 »
in potemtakem s prebitkom	45 gld.
se odobrí.	

2.) Od večjega skupila za lože v gledališčnejsi saisoni 1893/94 dovoljujete se dodatno za leto 1893. izredni podpori:

a) dramatičnemu društvu	1000 gld.
b) podjetniku nemških gledališčinah predstav	1000 gld.

Deželni glavar:

Želi kdo besede?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, preidemo na glasovanje.

Ker so posamezne točke že sprejete, je glasovati le o celoti, in prosim častite gospode poslance, kateri pritrjujejo ravnokar prečitanemu predlogu tudi v celoti, da izvolijo ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Sprejeto.

Daljna točka je:

9. Ustno poročilo finančnega odseka o ustanovnih zakladov računskih sklepah za leto 1892. in proračunih za leto 1894. (k prilogi 15.) in o prošnjah:

9. Mündlicher Bericht des Finanzausschusses über die Rechnungs-Abschlüsse der Stiftungsfunde für das Jahr 1892 und die Vorschläge für das Jahr 1894 (zur Beilage 15) und über die Petitionen:

Poročevalec Klun:

Visoki zbor! Predolgo bi bilo, ako bi hotel natevati vse številke računskih sklepov ustanovnih zakladov za leto 1892. Omenjam le nekatere glavnejše premembe, ki jih sicer nahajate nadrobno utemeljene v poročilu deželnega odbora v prilogi 15. Dijaski zaklad se je pomnožil leta 1892. za 23.551 gld. 31½ kr. vsled tega, ker je prirasla ustanova rajnkega Franca Kotnika in pa vsled splošnih zakladnih prihrankov.

Ravno tako sta se pomnožila Glavarjev in Wolfov zaklad vsled tega, ker se pri prvem niso porabili vsi dohodki in ker se pri drugem obrestujejo dotični zneski, ki so odmenjeni za zidanje gluhonemice, kadar se bode napravila v Ljubljani. Gledé čiste imovine vseh zakladov, katero nahajate na 32. in 33. strani poročila deželnega odbora, omenjam, da se je čista imovina vseh zakladov leta 1892. povišala za 33.274 gld. 25½ kr. in je znašala koncem leta 1892. 1.924.864 gld. 74½ kr. Kurzna vrednost vseh papirjev pa je koncem leta 1892. znašala 1.888.081 gld. 25 kr. ter se je v primeri z imovino koncem leta 1891. zvišala za izdatni znesek 101.783 gld. 12 kr. Nimam torej dostavljati drugega, kakor priporočati predlog finančnega odseka, ki se glasi:

Visoki deželni zbor naj sklene:

«Računski sklepi ustanovnih zakladov za leto 1892. se odobrujejo; razkaz imovine pa se jemlje na znanje.»

Deželni glavar:

Želi kdo besede?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, prosim gospode, ki pritrdé temu predlogu, naj izvolijo ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Predlog je sprejet.

- a) vodstva Lichtenthurnove dekliške sirotišnice v Ljubljani za podporo za nakup šolskih učil;
- a) der Leitung der Lichtenthurn'schen Mädchen-Waisenanstalt in Laibach um Subvention behufs Anschaffung von Lehrmitteln.

Poročevalec Klun:

Predno preidem k proračunom ustanovnih zakladov za l. 1894., treba nam je rešiti dve peticiji, ki sta visokemu deželnemu zboru došli od vodstva trirazredne ljudske šole v Lichtenthurnovem zavodu za sirotne deklice. V eni teh prošnj se obrača vodstvo te šole do visokega zbora, da naj mu dovoli kak znesek za nakup šolskih učil in nekaterih za šolsko knjižnico potrebnih knjig. Vodstvo omenjene šole pravi, da je ta šola nakupila z zneskom, katerega ji je bil že enkrat podaril visoki deželni zbor, le najpotrebnejša učila in nekaj knjig za šolsko knjižnico, da pa potrebuje še veliko učil za prirodoznanski in zemljepisni pouk, ki so precej draga; razen tega pa šolsko oblastvo tudi terja, da se ima pomnožiti šolska knjižnica. Ker pa zavod nima nobenega premoženja, ampak vzdržuje šolo le s tem, kar mu daje dežela iz sirotinskega zaklada in ker so učila za napredek šolskega pouka velikega pomena, zato predlaga finančni odsek, da se ta prošnja usliši in dovoli šolskemu vodstvu 50 gld. za nakup takih učil in pomnožitev knjižnice.

Visoki deželni zbor naj torej sklene:

«Vodstvu trirazredne ljudske šole v Lichtenthurnovem sirotišči se dovoli za nakup šolskih učil 50 gld. iz sirotinskega zaklada».

Deželni glavar:

Želi kdo besede?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, prosim gospode, ki pritrdé temu predlogu, naj izvolijo ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Predlog je sprejet.

- b) vodstva Lichtenthurnove dekliške sirotišnice v Ljubljani za zgradbo novega šolskega poslopja;
- b) der Leitung der Lichtenthurn'schen Mädchen-Waisenanstalt in Laibach um Subvention für den Bau eines neuen Schulgebäudes.

Poročevalec Klun:

Druga prošnja omenjenega vodstva zadeva razširjatev šolskega poslopja. Omenjeno vodstvo je poslalo potom mestnega šolskega sveta in deželnega šolskega sveta do visokega deželnega zbora prošnjo, da bi dovolil kak znesek za razširjatev šolskega poslopja.

V prošnji pravi vodstvo, da bode novo poslopje, ki bi zadostovalo zdravstvenim zahtevam in potrebam omenjene šole, stalo po predloženem načrtu okolu 20.000 gld. Sklicuje se na to, da ima šola na leto okolu 200 domačih in vnanjih deklic, med katerimi je povprek 110 do 120 domačih, druge pa so vnanje; med temi deklicami jih ima povprek 50 sirotinske ustanove, okoli 20 jih je v zavodu čisto brezplačnih, za druge plačujejo le po 3 do 8 gld. na mesec. Za ostale deklice pa mora zavod skrbeti iz svojih dohodkov, ker za vse ne zadostuje podpora, ki jo dobiva po deželnih ustanovah za sirote in po donesku 400 gld., katerega daje dežela za vzdrževanje šole. Dalje omenja vodstvo, da se mora vsako leto veliko deklic, katere želé v zavodu šolo obiskovati, odvrniti zaradi pomanjkanja šolskih prostorov, in da je ta šola, ker je ob periferiji I. in II. mestne šole, silno važna za prebivalstvo poljanskega predmestja, od koder bi mnogo deklic vstopilo v to šolo, ako bi se razširila.

Mestni šolski svet je poslal to prošnjo s toplim priporočilo mdeželnemu šolskemu svetu. V tem poročilu priznava mestni šolski svet, da so šolski prostori v sedanjem poslopju pomanjkljivi, da imajo sobe majhna okna, da nimajo nobene ventilacije, in morajo vsled tega biti zmerom zaprta, ker bi se pri odprtih oknih ne moglo poučevati zaradi bližnjega svinjskega sejma. Potem opisuje dotično poročilo mestnega šolskega sveta posamezne sobe in pravi, da je soba I. razreda 3 m visoka, 3,5 m dolga in 8 m široka, tako da učenke sedeče na levi strani skoraj nič ne vidijo, ker luč, vpadajoča od desne strani, ne sega do njih. Soba II. razreda je 3 m visoka, 4,8 m dolga in 8 m široka ter dobiva luč od leve in desne strani, kar slabo upliva na učenke, ker se deska svetlika. Učenke so v I. in II. razredu trdo nagnečene, zaseden je vsak prostorček. V dvosedežnih klopih sedé po 3 učenke, tako da jim je skoro nemogoče pisati. Prostora je v obče tako malo, da učiteljica ne more okrog klopi, ki stojé tik zidu. Poleg tega skoro polovica učenk ne vidi dobro na tablo. Soba III. razreda je sicer 11 m dolga in 3 m visoka, ali samo 5 m široka, tedaj tudi neprimerna. Sploh se mora reči, pravi mestni šolski svet, da so učenke, katerih je bilo v preteklem šolskem letu 175, v vseh treh razredih slabo nastanjene in da se ti šolski prostori nikakor ne skladajo z dotičnimi predpisi visokega ministerskega ukaza z dné 19. julija 1875, št. 2868, s katerim se je določilo, kako je opravljati šolska poslopja in kako je skrbeti za zdravstvo po javnih ljudskih šolah na Kranjskem. Ker pa v sedanjem starem poslopju ni najti primernejših prostorov in ker so v njem vse sobe tako nizke, da jih ni mogoče prezidati in porabiti za šolske sobe, tedaj je potreba nove zgradbe šolskega poslopja jako nujna.

Sicer se pa vodstvo omenjene šole jako zanima za učenke in zlasti gleda z zračanjem prostorov in največjo snago na to, da deklice ne trpé nobene škode v zdravju. Prošnji je pridejano spričevalo mestnega fizika dr. Koprive, ki potrjuje, da v zavodu v preteklem šolskem letu 1892. in 1893. ni bilo nobenih infekcijskih bolezni, akoravno so take bolezni razsajale v bližnji okolici.

Finančni odsek méni, da ima dežela, ki oddaje svoje sirote v ta zavod, nekako dolžnost, tudi gledati na to, da se šolski prostori razširijo ali pa napravijo novi, ker je zavod postal nekako nadomestilo za deželno sirotišnico, katere ne bode treba še tako hitro napraviti, ker je za deklince preskrbljeno v Lichtenthurnovem zavodu, za dečke pa v Marijanišči. Zato je sodil finančni odsek, da naj bi se oziralo pri projektirani stavbi na Lichtenthurnov zavod v enaki meri, kakor se je v svojem času to zgodilo pri Marijanišči. Visoki deželni zbor je bil takrat dovolil Marijanišči 2000 gld. podpore, ki se je izplačala iz sirotinskega zaklada, in ravno tolik znesek sklenil je finančni odsek predlagati visokemu zboru za Lichtenthurnov zavod. Ker pa preostanki sirotinskega zaklada niso ravno veliki, mora se razdeliti ta znesek na več let; finančni odsek predlaga na 5 let, tako, da bi se vsako leto izplačal Lichtenthurnovemu zavodu znesek 400 gld., pričenski z letošnjim letom in postavil vsako leto v proračun sirotinskega zaklada. Predlog se glasi:

Visoki deželni zbor naj sklene:

«Vodstvu trirazredne ljudske šole v Lichtenthurnovem sirotišči dovoljuje se za zidanje novega šolskega poslopja iz sirotinskega zaklada podpora 2000 gld., ki se mu imajo izplačati v petih letnih obrokih po 400 gld., pričenski z letom 1894».

Deželni glavar:

Želi kdo besede?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ako ne, prosim gospode, ki pritrdé temu predlogu, naj izvolijo ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Prosim gospoda poročevalca, da nadaljuje.

Poročevalec Klun:

V proračunu sirotinskega zaklada se bode ozirati na danes Lichtenthurnovemu zavodu dovoljena zneska, katera je finančni odsek že postavil v dotični zaklad, vsled česar se proračun, kakor ga predlaga deželni odbor, nekoliko spreminja. Prosim tedaj v roke vzeti prilogo 15., in sicer proračune dotičnih zakladov od strani 34. naprej. Predno pa prestopimo v nadrobno razpravo posameznih zakladov, omenjati mi je še nekega sklepa deželnega odbora, v katerem bomo morali tudi glasovati pri proračunu sirotinskega zaklada. Znano je, da je dežela od državne dobrodelne loterije prejela podporo 10.000 gld. in da je bil leta 1892. izplačan zadnji obrok v znesku 5000 gld. Ker se leto za leto čedalje več sirot oglašá za sirotišnico, sodil je deželni odbor, da tega zneska ne more boljše porabiti, kakor da napravi dve novi sirotinski ustanovi, in sicer eno za dečke in eno za deklice; vsled tega prosi deželni odbor v svojem poročilu do visokega deželnega zbora, da naj visoki zbor posledobno potrdi to odredbo. Tudi finančni odsek predlaga to, ker je spoznal, da je deželni odbor s to odredbo prav ravnal; torej predlagam v imenu finančnega odseka:

Visoki deželni zbor naj sklene:

1.) Zistemizovanje po jednega novega ustanovnega mesta v obeh sirotišnicah se posledobno potrjuje;

2.) proračuni ustanovnih zakladov za leto 1894. se odobrujejo.

Deželni glavar:

Želi kdo besede?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, prosim gospode, ki pritrdé temu predlogu, naj izvolijo ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Predlog je sprejet.

Poročevalec Klun:

Sedaj preidemo k proračunom posameznih ustanovnih zakladov za leto 1894.

(Bere proračunjene svote pri zakladih 1 do 5, na strani 34. do 37., priloge 15., katere obveljajo brez debate. — *Lesst die veranschlagten Summen bei den Fondsden 1 bis 5, Seite 34 bis 37 der Beilage 15, welche ohne Debatte angenommen werden.*)

6.) Sirotinski zaklad. Za ustanove se potrebuje 531 gld. Učnina za sirotinske dečke, ki se gredó učit rokodelstva, se proračunava s 500 gld. Pri poglavji III. se predlaga donesek za vzdrževanje zasebnih šol, in sicer v naslovu 1. za deško sirotišnico 600 gld. in v naslovu 2. za deklško šolo rednih 400 gld.

Pri poglavji III. ima se sedaj kot izvanredna potrebsčina postaviti kot 3. naslov: «Donesek za novo šolsko poslopje v deklški sirotišnici» prvi obrok 400 gld.

Pri poglavji IV. predlaga se 512 gld., ker se je donesek deželnega zaklada k upravnim troškom od 5% znižal na 3%.

Pri V. poglavji se predlaga za različne troške rednih 204 gld., razen tega pa se ima sedaj vsled ravno poprej storjenega sklepa postaviti kot izredna potrebsčina se 50 gld., katere smo dovolili vodstvu Lichtenthurnovega zavoda za nakup učil in pomnožitev šolske knjižnice.

Skupna potrebsčina pri sirotinskem zakladu znaša torej, in sicer redna 16.382 gld., izvanredna 450 gld., to je skupaj 16.832 gld., in v imenu finančnega odseka predlagam, da se svota odobruje.

(Obvelja brez debate. — *Wird ohne Debatte angenommen.*)

V tem znesku je že zapopadena tudi potrebsčina za dve novi mesti, kateri je ustanovil deželni odbor, in ki ju je ravno prej odobrila deželni zbor.

Pokritje pri tem zakladu znaša:

(Bere svote pokritja pri sirotinskem zakladu na strani 37. priloge 15., katere obveljajo brez debate. — *Lesst die Summen der Bedeckung beim Waisenstiftungsfonds auf Seite 37 der Beilage 15, welche ohne Debatte angenommen werden.*)

7.) P. P. Glavarjev zaklad za uboge:

(Bere proračunjene svote pri ostalih zakladih 7 do 21 na strani 38. do 45. priloge 15., katere obveljajo brez debate. — *Lesst die veranschlagten Summen bei den verbliebenen Fonds 7 bis 21 auf Seite 38 bis 45, Beilage 15, welche ohne Debatte angenommen werden.*)

Ker je visoki zbor odobril vse posamezne predloge finančnega odseka, predlagam, da jih sprejme po skupnem glasovanju tudi v tretjem branji ter pritrdi naslednjemu predlogu:

Visoki deželni zbor naj sklene:

«1.) Računski sklepi ustanovnih zakladov za l. 1892. se odobrujejo, razkaz imovine pa se jemlje na znanje.

2.) Zistemizovanje po jednega novega ustanovnega mesta v obeh sirotišnicah se posledobno potrjuje.

3.) Proračuni ustanovnih zakladov za l. 1894. se odobrujejo.»

Deželni glavar:

Gospod poročevalec predlaga, da se vse posamezne točke potrdé takoj tudi v tretjem branji in sprejmó ravno prečitani predlogi.

Prosim gospode, ki pritrjujejo temu predlogu, naj izvolijo ustati.

(Obvelja. — *Angenommen.*)

Predlogi so tudi v celoti sprejeti, in s tem je rešena ta točka.

Preidemo na točko:

10. Ustno poročilo finančnega odseka o računskem sklepu deželno-kulturnega zaklada za leto 1892. (k prilogi 22).

10. *Mündlicher Bericht des Landesauschusses über den Rechnungsabschluss des Landesculturfondes für das Jahr 1892 (zur Beilage 22).*

Poročevalec Hribar:

Visoka zbornica! O računskem sklepu deželnega kulturnega zaklada za leto 1892. imam v imenu finančnega odseka poročati sledeče:

Pokritje za to leto je znašalo, in sicer redni prihodki pri poglavji I. «Globe za gozdne in poljske posejbe» 1899 gld. 50 kr., torej več, kakor je bilo proračunjeno, za 199 gld. 50 kr., kar je dobro znamenje in kaže, da se je precej ostro postopalo proti tistim, ki so se pregrešili v tem oziru.

Pri II. poglavji se je pri prodaji lovskih listov skupilo 2208 gld., torej za 8 gld. več, nego je bilo proračunjeno.

Pri III. poglavji ni bilo nič prejeto za globe zaradi prestopka zakona ob spuščanju zasebnih žrebcev in pri IV. poglavji za razne prihodke istotako nič, ker se je to, kar je proračunjeno, nanašalo le na slučajnost. Tu mi je treba omeniti, da je finančni odsek z ve-

seljem vzel na znanje, da sta resoluciji, kateri je lanskega leta sklenil visoki deželni zbor, imeli dovolj povoljen uspeh, kajti pri obeh prvih točkah so se lani globe strože izterjavale, nego poprejšnja leta, takó, da so zastanki koncem leta 1892. postali manjši, nego so bili začetkom leta 1892. Finančni odsek izraža nado, da bodo tudi v bodoče merodajni faktorji z vso resnobo gledali na to, da se dotične globe ne bodo le diktovale, ampak da se bodo tudi izterjavale, da se potemtakem doseže, kar se z globami namerava.

Gledé lovskih listov imam omeniti, da se je za nje leta 1892. za 102 gld. manj prejelo, nego leta 1891., ker se je namreč 34 plačanih lovskih listov manj izdalo. Interesantno je, da se je leta 1892. veliko več izdalo brezplačnih lovskih listov, namenjenih zapriseženemu lovskemu osebju, nego v prejšnjih letih. Leta 1890. izdalo se je takih brezplačnih lovskih listov 669, leta 1891. 700, leta 1892. pa že 857. Torej je videti, da število brezplačnih lovskih listov od leta do leta jako narašča. Finančni odsek je nekoliko razmotrival vprašanje, od kodi prihaja ta čudna prikazen, in prišel je na podlagi števil, koliko se je lovskih listov prodalo in koliko se jih je oddalo brezplačno, do prepričanja, da so nekatera okrajna glavarstva pri oddaji brezplačnih lovskih listov ravnala premalo previdno. Tako n. pr. je bilo v okraji krškem izdanih 51 plačanih lovskih listov, brezplačnih pa 122; v kranjskem okraji izdanih je bilo 86 plačanih in 125 brezplačnih, v okraji ljubljanske okolice 37 plačanih, 105 brezplačnih in v logaškem okraji 51 plačanih in 108 brezplačnih lovskih listov. Iz tega je po mnenji finančnega odseka videti, da si nekateri lovski zakupniki jemljejo veliko preveč brezplačnih lovskih listov za zapriseženo lovsko osebje. O nekem zakupniku navajalo se je celo v finančnem odseku, da daje vsakemu, ki hoče loviti po njegovem lovu, brezplačen lovski list, da mu ljudje pobijejo toliko več divjačine. Po mnenji finančnega odseka je torej okrajnim glavarstvom treba naročiti, da naj bi bolj previdno ravnala pri oddaji brezplačnih lovskih listov in vedno upoštevala faktične razmere. Posebne resolucije v tem zmislu sicer finančni odsek ne bode stavil, nadeja se pa, da bode visoka deželna vlada, katera se semtertja ozira na želje, ki jih izraža visoki deželni zbor pri razpravi o računskem sklepu deželnega kulturnega zaklada, tudi te opombe uvaževati blagovolila.

Ker o izrednih in prehajalnih dohodkih nimam ničesar omeniti, predlagam le, da visoki deželni zbor izvoli redne dohodke v znesku 4907 gld. 50 kr. in prehajalne v znesku 18 gld., torej vse dohodke skupaj v znesku 4125 gld. 25 kr. odobriti.

Pri troških je omeniti samo to, da se je pri izrednih troških svota 1675 gld. dovolila za kulturne namene, kar je popolnoma v zmislu sklepa visokega deželnega zbora, kateri je priporočal deželnemu odboru, da naj ta fond, kolikor mogoče, porablja za podpiranje deželnih kulturnih namenov. Drugače nimam nobene opombe napraviti, ker se tudi proračun in računski sklep zeló ujemata, in zaradi tega predlagam:

Visoki deželni zbor naj sklene:

«Računski sklep deželno-kulturnega zaklada za leto 1892.

s prihodki: rednimi	4107 gld. 50 kr.
prehajalnimi	18 » — »
tedaj vkup	4125 gld. 50 kr.

s troški: rednimi	2419 gld. 61 kr.
izrednimi	1675 » — kr.
prehajalnimi	18 » — kr.
tedaj vkup	4112 gld. 61 kr.

se odobri.»

Deželni glavar:

Otvarjam razpravo.

Želi kdo besede?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, prosim glasovati o predlogih finančnega odseka. Najprej prosim glasovati o predlogu, da se odobré dohodki deželnega kulturnega zaklada leta 1892. v skupnem znesku 4125 gld. 25 kr., in prosim gospode, ki sprejmejo ta postavke, da izvolijo vstati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Sprejeto.

Troški se predlagajo v skupnem znesku 4112 gld. 61 kr. Prosim, da gospodje, ki odobré to svoto potrebšćine, izvolijo obsedeti.

(Obvelja. — Angenommen.)

Končno treba še glasovati o predlogu finančnega odseka, naj se tudi razkaz imovine, ki kaže koncem leta 1892. preostanek 4569 gld. 24 kr. odobri. Gospode poslance, ki priirde temu nasvetu, prosim, da izvolijo vstati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Razkaz imovine je potrjen, in s tem je rešen računski sklep deželnega kulturnega zaklada za leto 1892.

Preidemo na daljno točko, to je:

11. Ustno poročilo finančnega odseka o proračunu deželno-kulturnega zaklada za leto 1894. (k prilogi 23.).

11. Mündlicher Bericht des Finanzausschusses über das Präliminäre des Landesculturfondes für das Jahr 1894. (zur Beilage 23.).

Poročevalec Hribar:

O proračunu deželnega kulturnega zaklada za leto 1894. poročam sledeče: Med potrebsćino naj se pri poglavji I. postavi v ordinarij donesek deželnej, vinar-ske, sadjarske in poljedelske soli na Grmu v znesku 2400 gld. Pri poglavji II. predlaga deželni odbor za deželno-kulturne namene v ekstraordinariji svoto 1490 goldinarjev, katera bi se pa po predlogu finančnega odseka imela povisati na 2500 gld. iz razlogov, ki sem jih omenjal že pri računskem sklepu deželnega kulturnega zaklada, ker namreč ne kaže, da bi se v tem fondu nabirala glavnica, temveč je veliko bolj v in-

teresu narodnega gospodarstva ležeče, da se dohodki porabijo. Pri poglavji III. se predlaga za razne troške 20 gld. Torej se predlaga skupna potrebsćina v ordinariji v znesku 2420 gld., torej skupaj 4920 gld.

Pri pokritju pa se predlaga pri I. naslovu poglavja I., pri globah za gozdne in poljske po-kodbe 1700 gld., toliko kakor lani; pri naslovu II. pri globah zaradi pre-stopka zakona ob spuščanju zasebnih žrebcev, pa mesto 20 gld. proračunjenih lani, samo 10 gld. Leta 1892. se pod tem naslovom ni prejelo ničesar, in torej sedaj finančni odsek predlaga, da se postavi v proračun samo 10 gld.

Pri II. poglavji proračunava se za prodajo lovskih listov 2200 gld., in sicer, kakor tudi pri prejšnjih točkah v ordinariji. Vsa svota pokritja znaša v ordinariji 3910 gld., tako da se proti potrebsćini v ordinariji v snesku 2420 gld. kaže prebitek v znesku 1490 gld., ali ker znaša potrebsćina v ekstraordinariji 2500 gld., kaže se končni nedostatek v znesku 1010 gld., kateri naj se pokrije iz blagajnične gotovine. Predlagam torej v imenu finančnega odseka:

Visoki deželni zbor naj sklene:

«1.) Proračun deželno-kulturnega zaklada za l. 1894.

s potreb-ćino: redno	2420 gld.
izredno	2500 »
tedaj vkup	4920 gld.
ter s pokritjem: rednim	3910 »
tedaj z nedostatom	1010 gld.

se odobri.

2.) Nedostatek 1010 gld. pokrije naj se iz blagajnične gotovine.»

Deželni glavar:

Gospod deželni predsednik ima besedo.

K. k. Landespräsident Freiherr von Hein:

Ich erlaube mir den hohen Landtag darauf auf-merkjam zu machen, daß im Jahre 1892 beim Landes-culturfonde der Betrag von 84 fl. 43 kr. für die Ver-tilgung von Maitäfern eingestellt worden ist. Diese Ein-stellung veranlaßt mich, bei dem Voranschlage pro 1894 das Wort zu ergreifen, weil ich aus demselben entnehme, daß gerade aus dem Landesculturfonde dergleichen Aus-gaben bestritten wurden. Im Jahre 1894 haben wir, wie dies dem hohen Hause bekannt sein wird, ein sogenanntes Maitäferflugjahr, weshalb die Landesregierung schon jetzt die Gelegenheit wahrgenommen hat, die Bezirksbehörden entsprechend zu beauftragen, damit dieselben für die Durch-führung des Gesetzes vom 17. Juni 1870 Vorjorge treffen, in den Gemeinden die Verlautharung bewerkstelligen und mit Heranziehung der Schuljugend zum Sammeln der Maitäfer darnach trachten, daß dem Gesetze Rechnung getragen werde. Ich glaube jedoch, daß es auch Sache des hohen Landtages wäre, durch Bewilligung von Prämien für die Maitäferjammung und Vertilgung der Raupen entsprechend Vorjorge zu treffen und daß, wenn heute ein geringer Betrag eingestellt wird, dadurch vielleicht Tausende dem Lande erspart werden, die sonst den Gemeinden als Unterstützungen oder Nothstandsgelder bewilligt werden müßten.

Das ist der eine Punkt, der mich veranlaßt hat, das Wort zu ergreifen.

Der zweite Punkt betrifft den Weinbau.

Bisher haben die weinbautreibenden Gemeinden Krains von der Wohlthat des Gesetzes vom 28. März 1891 bezüglich der Gewährung unverzinslicher Darlehen zum Zwecke der Reconstruction der Weingärten durch amerikanische Reben nahezu keinen Gebrauch gemacht, indem vielleicht nur zwei bis drei Fälle vorgekommen sind, wo die Leute um dergleichen Darlehen angefragt haben.

Es ist unbedingt nothwendig, wenn die Steuerkräftigkeit der Bevölkerung erhalten werden soll, Vor Sorge zu treffen, daß die Weingärten auch in Krain auf Grund der Bepflanzung mit amerikanischen Reben reconstruirt und der Bevölkerung Einnahmequellen wieder eröffnet werden, deren Versiegen die Steuerkraft schwer schädigen müßte. Die Landesregierung hat im Laufe des heurigen Jahres eine Action eingeleitet, um den Weinbauern in Krain die Erlangung solcher Darlehen leichter zugänglich zu machen. Diese Action war von dem Erfolge begleitet, daß bei der Landesregierung eine große Anzahl von Gesuchen um dergleichen Darlehen eingelaufen ist, und es befinden sich dormalen beim Landesauschusse Anträge der Regierung für den Bezirk Gurktal, zufolge deren die unverzinslichen Darlehen, welche von der Regierung voraussichtlich gegeben würden, falls das Land die gleichen Beträge bewilligt, sich auf circa 3800 fl. oder rund 4000 fl. beziffern. Aus den Bezirken Tschernembl, Rudolfs- wert und Adelsberg sind Anträge im Detail noch nicht da, weshalb ich nicht in der Lage bin, Ziffern zu nennen, möchte aber darauf aufmerksam machen, daß im Voranschlage des Landesculturfondes vorgesorgt werde, daß auch für diese unverzinslichen Darlehen ein Geld vorhanden sei. Die Bevölkerung hat jetzt wieder Lust und Liebe zur Bearbeitung der Weingärten bekommen, das erforderliche Rebenmaterial ist da und ich glaube daher, daß es im wohlverstandenen Interesse der Bevölkerung und des Landes gelegen ist, wenn die Möglichkeit geschaffen wird, daß der Staat diese unverzinslichen Darlehen geben kann. Die Regierung ist hiezu bereit, die gesetzliche Bedingung ist jedoch die, daß gleich hohe Darlehen von Seiten des Landes bewilligt werden. Aus diesem Grunde möchte ich das hohe Haus dringend bitten, die Action der Regierung zu unterstützen und einen entsprechenden Betrag für unverzinsliche Darlehen zum Zwecke der Wiederbepflanzung der durch die Reblaus zerstörten Weingärten durch amerikanische Reben ins Budget einzustellen.

Deželni glavar:

K besedi se je oglašil gospod cesarski svetnik Murnik.

Poslanec ces. svetnik Murnik:

Visoki zbor! Gotovo je vsakega, ki je za vinorejstvo vnet in komur je mari na tem, da naša dežela napreduje tudi v vinarstvu, zelo vzveselilo, ko je gospod deželni predsednik omenil, da hoče vlada pomagati vinorejcem z omenjenimi posojili, da bi zasadili svoje vinograde z ameriskimi trtami. Jaz ne bi bil prosil besede pri tem zakladu, vendar pa moram omeniti nekaj, da ne

bi morda stvar prišla še danes v obravnavo. Deželni odbor je namreč uže sam mislil na te podpore in je tudi že ustavil neko svoto v proračun deželnega zaklada. O tem se bode torej lahko natančneje posvetovalo ob priliki, ko pride na vrsto proračun deželnega zaklada za leto 1894. in takrat bode morda finančni odsek omenjeno svoto še povišal. Prosim torej le, da visoki zbor vzame na znanje, da je, kar se tiče posojil našim vinorejcem, že preskrbljeno v proračunu deželnega zaklada.

Deželni glavar:

Gospod poslanec dr. Papež se je oglašil k besedi.

Poslanec dr. Papež:

Za uničevanje hroščev je deželni odbor že pred kratkem sklenil, da je treba preskrbeti za premije, katere je omenil prečastiti gospod deželni predsednik. Posebno se je oziral tudi na to, kar je omenil gospod deželni predsednik, da je letošnje leto takozvano hroščevo leto, in kakor smo že slišali iz ust častitega gospoda poročevalca finančnega odseka, povišal je finančni odsek dotični kredit 1490 gld. za deželnokulturne namene na 2500 gld. Iz te svote 2500 gld. odločeval bode deželni odbor, ako treba, tudi premije za uničevanje hroščev.

Deželni glavar:

Želi se kdo besede?

(Nihče se ne oglaš. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, ima besedo gospod poročevalec.

Poročevalec Hribar:

Z veseljem sem čul iz ust gospoda vladnega zastopnika, da je slavna vlada že mislila, da bode letošnje leto hroščevo leto, in da je ukazala okrajnim glavarstvom, da poučé ljudstvo, da je treba hrošče pokončavati in da skrbé za izvrševanje dotičnih zakonov. Samo na nekaj dovoljsem si opozarjati gospoda vladnega zastopnika, ker on menda misli, da finančni odsek ni mislil na to stvar. Opozarjati moram na to, da je finančni odsek ravno z ozirom na hroščevo leto postavil v proračun za deželno-kulturne namene svoto 2500 gld., dalje pa tudi, da je visoki deželni zbor že pred tremi leti vso svojo pozornost obračal na važnost pokončevanja hroščev. Že leta 1890. je visoki deželni zbor po inicijativi finančnega odseka sklenil resolucijo, da naj deželni odbor zupanstvom naznani, da je pripravljen za ponkočevanje hroščev dovoljevati nagrade. Iz tega je torej videti, da si je bil visoki deželni zbor v svesti svoje naloge in želeti bi bilo le, da bi vlada, kakor smo čuli zagotoviti gospoda vladnega zastopnika, podpirala prizadevanja visokega deželnega zbora.

Kar se pa tiče tistih premij za uničevanje hroščev, dovolil bi se izraziti osobno svoje mnenje v tem smislu, da morebiti deželni odbor pretesnosrčno postopa v tej stvari. V omenjeni resoluciji se je naročilo deželnemu odboru, naj potom posebne okrožnice opozori zupanstva po deželi, da bode za dokazane količine po-

končanih hroščev iz deželnokulturnega zaklada delil primerne nagrade. Te resolucije se je deželni odbor pre- strogo držal, kajti pomisliti je, da imamo v mnogih krajih po deželi malomarne župane, da so pa v mnogih učitelji ali druge inteligentne osebe, katere bi spodbujale mladino, naj uničuje hrošče. Če se kak tak zasebni človek obrne do deželnega odbora za dotično nagrado, ne more dobiti nobenega zneska, ker se deželni odbor strogo drži sklepa visokega deželnega zbora, da sme deliti take nagrade le županstvom. To je pa stvari sami na škodo, in zaradi tega bi bilo najbolje, ako bi se stvar uredila takó, da bi deželni odbor dajal kredite za uničevanje hroščev ne samo županstvom, temveč tudi drugim sposobnim osebam.

(Poslanec Stegnar: — Abgeordneter Stegnar: «Dobro!»)

Želel bi, da bi se prihodnje leto izdalo za pokončevanje hroščev še veliko več denarja, nego se je v ta namen izdalo leta 1890., akoravno se je že takrat izdalo 1200 gld., kajti s tem, kar se izdà v ta namen, bode se veliko storilo v zboljšanje našega gospodarstva.

Gledé podpor v povzdigo vinogradarstva pa je stvar taka, da bi se iz deželnokulturnega zaklada, kjer imamo računati s par tisučaki, ne dalo storiti nič uspešnega, in zaradi tega nam je treba misliti na to točko le pri deželnem zakladu.

Kakor smo čuli iz ust častitega gospoda tovariša ces. svetnika Murnika, ustavljen je v proračunu deželnega zaklada že večji znesek, ki se bode, kadar pride v obravnavo proračun deželnega zaklada, morebiti še povišal. Želeti pa je vsekako, da se vinogradarstvo, ki je za našo deželo tako važno, zlasti sedaj, ko je ljudstvo začelo spoznavati, kako potrebne so ameriške trte, stori kolikor mogoče iz deželnih sredstev in od strani države. Da, in ali se bode iz deželnih sredstev moglo veliko storiti, je vprašanje, katero je v zvezi z deželnimi financami, in tu bode imel finančni odsek in visoki deželni zbor težko stališče, ker mu bode na jedni strani skrbeti, da se stori, kolikor mogoče, na drugi strani pa gledati na to, da se davkoplačevalci preveč ne obremené.

Druzega nimam opomniti ničesar.

Deželni glavar:

Na opazko gospoda poročevalca imam kot bivši poročevalec deželnokulturnega zaklada v deželnem odboru opozarjati na to, da se je deželni odbor tudi takrat, ko je izdal za nagrade za pokončevanje hroščev okoli 1200 gld., že oziral na ljudske šole, in da so se vodstvom dotičnih šol, ako so izkazala gotove količine pokončanih hroščev, delile nagrade. Zagotoviti smem visoko zbornico, da bode deželni odbor tudi v prihodnje tako postopal.

Sicer pa prestopimo na glasovanje, in prosim gospode poslance, ki pritrjujejo predlogu, katerega je v imenu finančnega odseka stavil gospod poročevalec, naj izvolijo ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Predlog je sprejet, in sedaj prestopimo k poslednji točki dnevnega reda, to je:

12. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji podobčinskega zastopa v Bezuljaku pri Cerknici za podporo za napravo vodovoda.

12. Mündlicher Bericht des Finanzausschusses über die Petition der Vertretung der Untergemeinde Wesulak bei Zirknitz um Subvention für die Herstellung der Wasserleitung.

Poročevalec Hribar:

Podobčinski zastop v Bezuljaku pri Cerknici je dné 26. julija l. 1893. vložil sledečo prošnjo (bere — liest):

«Veslavni deželni odbor!

Uvidevsi veliko potrebo naprave vodovoda v vasi Bezuljak, sklenili so dotični občani sè svojimi zastopniki, da ustanové potrební vodovod, kateri jim bode v korist gledé pitne vode, katere sedaj čisto pogrešajo, kakor tudi izdatna pomoč proti kacemu požaru. V to svrho napravil se je dotični načrt, kateri dokazuje, da bi stal vodovod kot daljna vpeljava od Begunj 6000 gld. Dotični podjetnik vodovoda v Begunjah, gosp. A. Lončarič, izrazil se je, da prevzame napravo vodovoda iz Begunj do Bezuljaka, toda proti 1300 gld. več plačila, kakor je svota v načrtu zaznamovana.

Vodovod iz Begunj do Bezuljaka stal bi potemtakem 7300 gld. Gledé na veliko revščino tukajšnjega prebivalstva, katero je provzročila toča in druge ne- gzode, dalje gledé na velike davke, katere bodo občani morali prenašati, usoja si podpisani občinski zastop staviti najponižnejo prošnjo:

Veslavni deželni odbor blagovoli naj k napravi tako potrebnega vodovoda v Bezuljaku, kateri bode stal nad 7300 gld., izdatno podporo dovoliti in nakazati.

Bezuljak dné 26. julija 1893.»

Od tistega časa, ko je bila vložena ta prošnja, prišla je zadeva v čisto drug štadij. Bezuljačani niso hoteli in mogli čakati, dokler bi sklepal o prošnji visoki deželni zbor, in zvršili so vodovod sami. Troški tega vodovoda niso znašali 7300 gld., kakor so bili proračunjeni, temveč 7600 gld. Mi stojimo torej tukaj pred gotovo stvarjo in vprašanje je le, s kolikim zneskom naj bi dežela prispevala k troškom v znesku 7600 gld. Da se to določi, treba pomisliti, koliko važnost ima ta vodovod.

Podobčina Bezuljaška šteje po številjenji leta 1880. 41 hiš in 253 prebivalcev. Vasi Begunje in Sevšček, katerima je visoki deželni zbor v svoji XII. seji dné 10. maja l. 1893. za napravo vodovoda, proračunjenega na 13.000 gld., dovolil podporo 3900 gld., stejeta skupaj 74 hiš in 555 prebivalcev. Potemtakem je videti, da ima vodovod Bezuljaški primeroma skoraj pol tako veliko važnost, kakor oni v Begunjah in Sevščeku; ker skoraj polovico toliko prebivalstva preskrbljuje s pitno vodo. Zaradi tega je finančni odsek mislil, da bi se vsaj primerno toliko moralo ozirati na podobčino

Bezuljaško, kakor na prej omenjeni vasi in da naj bi se jej torej dovolil znesek 1800 gld. kot podpora za napravo vodovoda. Ker je pa deželni odbor že sam kot nekako predlačilo izplačal podobčini Bezuljaksi 1000 gld., priplačal se bode le še dodatni kredit 800 gld.

Finančni odsek torej predlaga:

Visoki deželni zbor naj sklene:

«Podobčini Bezuljak v okraji Cerkniškem dovoli se k troškom za napravljeni vodovod iz deželnega zaklada donesek 1800 gld.»

Deželni glavar:

Želi kdo besede?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, prosim glasovati.

Gospodje poslanci, ki se strinjajo s predlogom finančnega odseka, izvolijo naj ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Predlog je sprejet, in torej je rešena zadnja točka dnevnega reda.

Omenjati mi je, da mi je med sejo došlo naznanilo gospoda poslanca Lavrenčiča, da je zaradi burje v Vipavi, ki zabranjuje promet, zadržan, udeležiti se seje.

Odsotnost gospoda poslanca Lavrenčiča je torej opravičena.

Prihodnja seja bode v petek 12. t. m. ob 10. uri dopoldne, in sicer s sledečim dnevnim redom:

(Dnevni red glej prihodnja seja. — Tagesordnung siehe nächste Sitzung.)

Upravni odsek bo zboroval takoj po seji, in finančni odsek ima svojo sejo v četrtek 11. t. m. ob 10. uri dopoldne.

Sklepam sejo.

Konec seje ob 1. uri popoldne. — Schluss der Sitzung um 1 Uhr Nachmittag.